

Missiv

2000-06-20

Dnr 1999:2857

Regeringen
Utbildningsdepartementet

BRUK – ett nationellt indikatorsystem för barnomsorg och skola

I regeringens skrivelse *Utvecklingsplan för förskola, skola och vuxenutbildning – kvalitet och likvärdighet* (1996/97:112), anges att en vidareutveckling av nationella indikatorer och kvalitetsmått skall göras.

Uppdraget förtydligas i *Regleringsbrev för budgetåren 1998*. Där anges:

” Skolverket skall i samråd med kommunsektorn utveckla och effektivisera det nationella uppföljningssystemet så att det på ett mer effektivt sätt återspeglar utvecklingen samt utveckla metoder och kriterier för kvalitetsgranskning av skolornas och vuxenutbildningens verksamhet och resultat

Skolverket skall utveckla kvalitetsindikatorer som belyser kvalitetsutvecklingen inom såväl barnomsorg som det obligatoriska skolväsendet och de frivilliga skolformerna.”

I *Regleringsbrev för budgetåret 1999* anges under åiterrapportering att Skolverket skall redovisa vilka indikatorer som utvecklats för att belysa kvalitetsutvecklingen inom de olika verksamhetsformerna.

I augusti 1999 redovisade Skolverket till regeringen ett förslag till kvalitetsindikatorsystem. Redovisningen omfattade ett förslag till struktur för indikatorsystemet. Grunden för systemet är gällande styrdokument för förskolan, grundskolan och gymnasieskolan.

Därefter har ett förslag till indikatorsystem tagits fram för verksamhetsområdena förskola, grundskola och gymnasieskola. En första utprovning har dessutom gjorts i 13 kommuner och erfarenheterna så här långt är huvudsakligen positiva.

I bifogad rapport redovisas resultaten från utprovningen, vissa slutsatser inför det fortsatta arbetet samt en kort beskrivning av det pågående och fortsatta arbetet.

Dnr 1998:2857

Utprovningen har givit många värdefulla synpunkter och materialet håller nu på att bearbetas med utgångspunkt från dessa. Skolverkets bedömning är att det fortfarande återstår en hel del utvecklingsarbete. Av detta skäl föreslås att ytterligare en utprovning, efter revidering av indikatorsystemet, genomförs för förskola, grundskola och gymnasieskola. Denna utprovning kommer att omfatta fler kommuner än vid den första utprovningen. Därutöver planeras en första utprovning för särskolan och för vuxenutbildningen. En implementering av indikatorsystemet skulle i så fall vara möjlig att inleda andra halvåret 2001.

Staffan Lundh
Avdelningschef

Maria N. de Agé
Undervisningsråd

Utprovning av BRUK - Skolverkets kvalitetsindikatorsystem

B	Bedömning
R	Reflektion
U	Utveckling
K	Kvalitet

Innehållsförteckning

1.	Kvalitetsindikatorsystemet	2
1.1.	Indikatorsystemets struktur och indelning	2
2.	Utprovningen.....	3
2.1	Kommunurval	3
2.2	Utprovningsorganisation	4
2.3	Avrapportering	4
2.4	Vilka indikatorområden har täckts in i utprovningen?.....	4
2.5	Uppföljningskonferens för deltagande kommuner.....	5
3.	Resultat av utprovningen	6
3.1	Skriftliga synpunkter.....	7
3.2	Erfarenheter från uppföljningskonferensen	9
4.	Slutsatser inför det fortsatta arbetet.....	11
5.	Det fortsatta arbetet.....	11
6.	Rapportering till regeringen.....	13

Bilaga 1: Indikatorbeskrivning ursprunglig version

Bilaga 2: Indikatorbeskrivning reviderad version

Bilaga 3: Synpunkter på enskilda indikatorområden och indikatorer

Bilaga 4: Ett urval indikatorer för grundskolan

1. Kvalitetsindikatorsystemet

I augusti 1999 redovisade Skolverket till regeringen ett förslag till kvalitetsindikatorsystem. Redovisningen omfattade ett förslag till struktur för indikatorsystemet. Grunden för systemet är gällande styrdokument för förskolan, grundskolan och gymnasieskolan.

Utgångspunkten för arbetet har varit Skolverkets ställningstagande när det gäller kvalitet inom barnomsorg och skola, dvs. att kvalitet är en samlingsbeteckning för hur väl verksamheten

- uppfyller nationella mål,
- svarar mot nationella krav och riktlinjer,
- uppfyller andra uppsatta mål, krav och riktlinjer, förenliga med de nationella samt
- kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån rådande förutsättningar.

I rapporten fastställdes att det nationella kvalitetsindikatorsystem som Skolverket utvecklar

- är ett verktyg för utveckling av barnomsorg och skola,
- skall användas primärt på förskole-/skolenhetsnivå men kunna brukas också på huvudmannanivå och nationell nivå,
- skall möjliggöra insyn och jämförelser samt
- skall svara mot följande krav:
  - indikatorerna skall vara policyrelevanta
  - indikatorerna skall vara tydliga och enkla
  - indikatorerna skall vara kopplade till nationella måldokument.

Indikatorsystemet har därför till stora delar utformats som ett verktyg för självvärdering på verksamhetsnivå. Verktöget har utformats kunna ge ett bra underlag för skolornas och förskolornas kvalitetsbedömningar och stimulera den pedagogiska debatten. Genom detta skall utvecklingen i kärnverksamheten stimuleras.

1.1. Indikatorsystemets struktur och indelning

Systemet som utprovades var uppdelat i tre **huvudområden**:

- Förutsättningar
- Process
- Måluppfyllelse

Olika sorters indikatorer

Vart och ett av dessa var indelade i ett antal **delområden** och för vart och ett av dessa fanns sedan ett varierande antal **indikatorområden** med vardera **en** till flera **indikatorer**.

Indikatorerna bestod dels av **kvantitativa** uppgifter där underlaget i flera fall sannolikt kunde hämtas från kommunernas respektive enheterna administrativa system, dels av **kvalitativa** uppgifter för vilka bedömningar i fyra skalsteg avsågs göras av personalen och/eller andra aktörer på förskolor/skolor.

Egenskaper

Till varje kvantitativ indikator fanns en vägledning som närmare beskrev hur mätningen/bedömningen skulle göras. För varje kvalitativ indikator har det funnits en **beskrivning** samt ett antal angivna **egenskaper eller kännetecken** som enligt vår bedömning ger uttryck för bra kvalitet när det gäller just den indikatorn. En jämförelse mellan förhållandena på den egna skolan/verksamheten och dessa önskvärda egenskaper har avsetts bidra till att ge en bild av det aktuella läget på skolan för de aktuella områdena.

De önskvärda egenskaperna har angivits som mål, uttryckta på ett sådant sätt att det skulle vara möjligt att jämföra mål och verkligheten. Indikatorer avseende *förutsättningarna* har huvudsakligen bestått av kvantitativa uppgifter, bland annat sådana som samlas in via de reguljära insamlingarna av nationella uppföljningsdata (se t.ex. Skolverkets jämförelsetal), men även bedömningar av kvaliteten i ett antal skalsteg har ingått.

Indikatorer inom området *process* har bestått av kvalitativa uppgifter uttryckta som viktiga egenskaper hos verksamheten. Bedömningar, i fyra skalsteg, av hur väl verksamheten överensstämmer med dessa angivna egenskaper har gjorts av personal på förskolor och skolor.

Verksamhetsnivå

Indikatorerna har i de flesta fall avsett skolnivån. Undantagen har varit indikatorerna som avser arbetet med kommunala styrdokument där en bedömning har behövt göras både på varje skola och förskola samt på en kommunövergripande nivå.

Vi har försökt skapa ett heltäckande system. Det innehåller delområden som i stort sett täcker förskolors och skolors verksamhet och särskilt de mål som behandlas i läroplan och andra styrdokument. Avsikten har inte varit att skolor och förskolor skall arbeta med alla delområden samtidigt utan varje enhet har förutsatts att utifrån sin aktuella situation göra ett medvetet val av indikatorområden/indikatorer.

En grund för valet har t.ex. varit påtalade utvecklingsområden i kommunens skolplan, i skolans lokala arbetsplan eller kvalitetsredovisning eller på annat sätt konstaterade utvecklingsbehov.

2. Utprovningen

2.1 Kommunurval

Vid utprovningen har 13 kommuner av varierande storlek medverkat. Flera kommuner hörde av sig till projektgruppen och anmälde intresse för att få prova systemet. Urvalet av kommuner gjordes med inriktning mot att få med kommuner av olika storlekar samt kommuner med varierande vana att arbeta med ett verktyg av detta slag. Urvalet kom genom detta att bestå såväl av

”redan frälsta” som av kommuner som uttryckt skepsis mot ett verktyg av detta slag. Några kommuner hade tidigare provat att arbeta olika slag av kvalitetsverktyg medan andra ännu inte provat något sådant verktyg. Den minsta kommunen som deltagit i utprovningen är Lekeberg och den största är Uppsala. Ingen av storstäderna är med, men ett par kranskommuner till storstäderna har medverkat; Vallentuna och Lerum.

2.2 Utprovningsorganisation

De berörda enheterna fick tillgång till materialet senast i början av december. Varje deltagande enhet fick, med några undantag, en uppsättning av materialet. Kommuner och skolor har själva valt delområden och indikatorer för sin utprovning. Varje medlem i Skolverkets projektorganisation (totalt fyra stycken) har haft ansvar för kontakterna med en eller flera kommuner i utprovningen. Kontaktpersonen har haft genomgångar med kommunerna; en del genomgångar hölls innan och en del efter det att kommuner, skolor och förskolor fått materialet. Därefter har enheterna självständigt arbetat med materialet. I några fall har Skolverkets kontaktperson träffat deltagare i utprovningen ytterligare en gång under perioden.

2.3 Avrapportering

Omkring den 1 mars 2000 redovisade kommuner och skolor skriftligt till Skolverket. Några enheter hoppade av under utprovningstiden varför vi inte fick in redovisningar från alla som fått del av utprovningsmaterialet.

Följande frågeställningar har besvarats skriftligt av kommuner och skolor:

1. Hur har ni arbetat med indikatorerna vid er skola/i er kommun?
2. Hur är det att arbeta med modellen?
3. Tydlighet - är instruktionerna tydliga?
4. Ger arbetet upphov till utvecklingsarbete i skolan?
5. Kan indikatorutfallet användas som underlag i enhetens kvalitetsredovisning?
6. Förslag till förändring/förbättring av verktyget för att bli mer användbart.

Dessutom har synpunkter lämnats på enskilda indikatorer.

2.4 Vilka indikatorområden har täckts in i utprovningen?

Grovt sett var indikatorerna inom huvudområde Process mest valda, följt av Måluppfyllelse vad gäller värdegrundsmålen samt Förutsättningar vad gäller Personal (täthet och kontinuitet) och Materiella resurser (inne- och utemiljön). Stora skillnader finns dock mellan verksamhetsformerna.

Med ett undantag har samtliga indikatorer för förskolan prövats av minst en av de totalt 22 utprovande förskolorna/personalgrupperna (den indikator som vi inte fått in synpunkter på är H2.1 Kvalitetsutveckling - koppling till utvärderingsresultat).

För grundskolan har alla indikatorer inom huvudområdena Förutsättningar och Process - med undantag av indikatorområde H2 Kvalitetsutveckling prövats - samt de indikatorer som behandlar måluppfyllelsen avseende värde-

grundsmål och övergripande kunskapsområden. De indikatorer som behandlar samlat resultat och resultat i enskilda ämnen samt genomströmning har med något undantag inte behandlats av någon av de 27 utprovarna.

Vad gäller gymnasieskolan är antalet utprovande enheter få, totalt tio stycken, varför fler områden ej täckts in i testomgången. Alla indikatorer inom delområdena E-H, dvs. Materiella resurser, Arbetsformer och arbetsmiljö, Styrning och ledning, Kvalitetskontroll/utveckling, samt I1 - måluppfyllelse vad gäller värdegrundsmålen - har dock genomgått. Intressant att notera är att indikatorer som behandlar personaltäthet och kontinuitet och som många för- och grundskolor behandlat, inte prövats av gymnasieskolorna. Indikatorerna som behandlar elevernas bakgrund och förkunskaper/behov inför gymnasiestarten har i vart fall någon skola belyst.

I bilaga 3 redovisas närmare vilka indikatorområden och indikatorer som utprovas. Här sammanfattas också de synpunkter på indikatorområden och indikatorer som förskolor och skolor lämnat.

2.5 Uppföljningskonferens för deltagande kommuner

Den 10-11 april 2000 samlades representanter från de deltagande kommunerna för en summering av erfarenheterna och för att kunna diskutera även följande frågeställningar:

- a) Hur kommuner och skolor upplevt **omfattningen** av systemet.
Vilken omfattning skall ett sådant här verktyg ha?
- b) Är indikatorsystemet, från kommunalt perspektiv, för **styrande för verksamheten** ? Är det i så fall en styrning i läroplanens anda?
- c) Underlättar systemet kommunens **möjlighet att samordna** arbetet med kommunens och skolornas kvalitetsredovisningar?
- d) Är systemet till **hjälp vid utvecklingsarbete på kommun- och skolnivå**?
Hur kan kommunnivån använda BRUK?
- e) **Hur används systemet bäst** för att göra mesta möjliga nytta? Hur väljer man indikatorområden att arbeta med? Vilka skall involveras i arbetet?
Vilket samband till verksamhetsplanering ser ni?
- f) **Hur säker blir en bedömning**? Hur skall man arbeta för att komma fram till en gemensam bedömning för en hel skola? Är det möjligt att ha en gemensam bedömning för en hel skola?
- g) **Hur bör systemet se ut för att vara så enkelt som möjligt att använda**?
* Antal skalsteg? 4 eller 6?
* Först bedömning för varje egenskap, därefter sammanfattande bedömning för hela indikatorn?
* Ett material för F-5 och ett för 6-9?
- h) Hur **tillgängliga** skall skolors bedömningar vara?

Innan vi går in på redovisningen är det viktigt att lyfta fram följande. Många kommuner och skolor har angivit att de inte kunnat lägga ner så mycket tid som de önskat, vilket innebär att de inte fullt ut har kunnat arbeta med systemet på ett optimalt sätt. För att bedöma vissa indikatorer skulle lämpligen elever och/eller föräldrar medverkat och detta har man inte alltid hunnit med.

Samordningen med övrig kommunal utvärdering har varierat mellan skolor och kommuner. Några skolor och förskolor har kunnat utgå från redan beslutade utvärderingsområden och har valt att arbeta med motsvarande delar av indikatorsystemet. I sådana fall har inte utprovningen inneburit så mycket merarbete för skolan förutom att tiden har anpassats till tidplanen för utprovningen. För andra enheter har tiden som givits för utprovningen upplevts som för kort för att göra det möjligt att samordna utprovningen med övrig av kommunen/skolan planerad utvärdering.

3. Resultat av utprovningen

I denna första utprovningssomgång fanns material framtaget för verksamhetsformerna förskola, grundskola och gymnasieskola. Kommentarer som lämnats av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor är relativt lika varför vi valt att inte dela upp redovisningen. Ett påpekande vill vi dock göra när det gäller de deltagande gymnasieskolorna.

Tidskrävande och omfattande!

De deltagande skolorna har haft relativt kort tid på sig för utprovningen. Gymnasieskolorna fick ut materialet något före grundskolor och förskolor. Trots detta har de haft svårast att på utsatt tid kunna lämna sina synpunkter till Skolverket. Man kan därför fundera över om de känner sig tyngda av alla förändringar just nu? Eller beror det på en annan kultur när det gäller att utvärdera sitt egen arbete. Är de inte lika långt komma i mognadsprocessen när det gäller kvalitet och skolutveckling? Tyvärr har vi inte svaret på detta.

Kommuner som provat att arbeta med något kvalitetssystem verkar ha haft lättare att ta till sig detta verktyg. De har heller inte lämnat några kommentarer rörande omfattningen av systemet. Flera av de övriga anger att systemet verkat omfattande men detta har alltid följs av påpekandet att när man väl blivit bekant med materialet upplevs det som välstrukturerat och tydligt. En sådan kommun har angivit att största förtjänsten med systemet är att det är heltäckande. Flera har även redovisat en oro över att systemet kan komma att användas för kontroll.

...men bra!

En kommun gav följande sammanfattande kommentar: ”En samlande kommentar kring materialet är dess förtjänster som komplettering till annat kvalitetsarbete vilket påtalas av många. Likaså förtjänar påpekas det faktum att materialet i sig rönt stor uppskattning, vilket kunna konstateras bland dem vi hittills tillfrågat efter utprovningen. Förhoppningsvis kan vårt bidrag gagna det fortsatta arbetet med en redan förtjänstfullt framarbetad produkt.”

En annan kommun anger sammanfattningsvis att indikatorerna är väl genomarbetade och anges vidare kunna tjäna som underlag för att bedöma den egna verksamheten, utgöra en bra grund för utvecklingsarbete och för kvalitetsredovisningarna.

Flertalet av de deltagande kommunerna har muntligt framfört att de vill ta del av och använda nästa version av verktyget.

3.1 Skriftliga synpunkter

I utprovningmaterialet ingick ett antal övergripande frågor till deltagande kommuner och enskilda förskolor och skolor. I detta avsnitt sammanfattas de inkomna svaren på dessa frågor.

a) Hur har ni arbetat med indikatorerna i er kommun/vid er förskola/skola?
Flertalet kommuner har angivit att skolorna under utprovningen själva har valt områden. Någon kommun anger att gymnasieskolorna anvisats vissa områden. I övrigt har skolorna arbetat själva med indikatorerna.

Vid förskolorna har arbetet huvudsakligen bedrivits vid arbetsplatsträffar och all personal har deltagit. Ofta har arbetet följt följande uppläggning: Information – egna funderingar – gruppdiskussion – summering/bedömning.

Vid grundskolor och gymnasieskolor har rektorn ibland haft enbart en sammanhållande roll medan arbetslagen varit de som konkret arbetat med materialet. På andra enheter har rektorn deltagit i arbetet eller åtminstone i de slutliga diskussionerna kring bedömningen. Ofta har arbetsplatsträffar använts för att arbeta med modellen. Några enheter har tagit hjälp av elever och/eller föräldrar för att ta fram bedömningar. Andra anger att de skulle ha gjort detta om de haft mer tid till sitt förfogande. När elever har involverats har det huvudsakligen rört området ”Elevers medverkan och inflytande”.

b) Hur är det att arbeta med modellen?

Modellen har angivits vara lätt att använda och att den givit upphov till förbättring av uppföljningssystem och kvalitetsarbete. Den anges kunna ge bra underlag för bedömning av kvaliteten i verksamheten. En klar majoritet av de enskilda skolorna och förskolorna anger att det gått bra att arbeta med materialet och att det har givit upphov till många bra diskussioner.

Alla enheter har dock inte ”arbetat skarpt” med modellen. Många har huvudsakligen gjort en bedömning av användbarheten utan att bedöma kvaliteten i den egna verksamheten enligt BRUK (vilket var avsikten).

c) Tydlighet - är instruktionerna tydliga?

Alla kommuner utom en har angivit att systemet har en bra, genomtänkt struktur. Även instruktionerna anges ha varit tydliga. Vissa synpunkter finns emellertid på att språket skulle kunna göras enklare.

d) Ger arbetet upphov till utvecklingsarbete i kommunen/förskolan/skolan?

De synpunkter som lämnats pekar på att systemet kan användas för att mäta kvaliteten i verksamheten samt att det ger upphov till utvecklingsarbete. Det har även angivits ge bra överblick över vilka områden som behöver utvecklas. Någon anger att det finns ett behov av ett sådant här system även om viss ytterligare bearbetning av materialet behövs.

e) Kan indikatorutfallet användas som underlag i kommunens/förskolans/skolans kvalitetsredovisning?

Ja, det tycker alla som besvarat frågan. Verktøget ses som ett bra underlag för kvalitetsredovisningarna

f) Förslag till förändring/förbättring av verktyget för att bli mer användbart
Följande förslag till generella förändringar har framförts:

- Enklare språk

Språket bör göras enklare och svåra ord undvikas. Vi bör sikta på att språkbruket skall tillåta att materialet används vid samtal med elever och föräldrar. Man skall inte behöva diskutera tolkningar av ord.

- *Mer konkreta*

Beskrivningarna behöver göras tydligare.

- *Dela upp vissa egenskaper i flera*

Ibland har vi tagit in för mycket i en egenskap. Resultatet blir att det är svårt att göra en bedömning. Vissa egenskaper behöver därför delas upp.

- *Ledningsgruppens funktion?*

Det har framförts synpunkter om att ledningsgruppens funktion borde lyftas fram i styrningsavsnittet.

- *Uppmaning att diskutera om andra viktiga egenskaper finns*

Plats bör finnas att föra in andra viktiga egenskaper, än de som finns uppräknade, och som kan vara viktiga att beakta.

- *Ökat antal skalsteg*

Många har framför synpunkter på fler skalsteg.

- *Bedömning för varje egenskap*

Varje egenskap skall bedömas för sig. Det innebär att skalan bör läggas in efter varje egenskap.

- *Sammanfattande bedömning*

Efter bedömningarna av varje enskild egenskap bör en sammanfattande bedömning göras.

- *Beslut om åtgärder*

Den sammanfattande bedömningen bör följas av ett eventuellt beslut om åtgärd/åtgärder.

- *Vägledande frågor*

För en del indikatorer har ett antal vägledande frågor funnits. Dessa har varit uppskattade av de som uppmärksammat dem. Där det är lämpligt bör sådana läggas in.

- *Uppdelning av grundskolan?*

Det har framförts en del synpunkter om att materialet för grundskolan mer passar högre årskurser än lägre. Samtidigt skall materialet kompletteras för att omfatta även förskoleklassen. Ett sätt att lösa detta är att dela på grundskolans material så att en version omfattar F-5 och en 6-9.

- *Ytterligare stödmaterial*

En del har efterfrågat ytterligare material som stöd för de lokala organisationernas arbete med BRUK, såsom enkäter, intervju- och observations-scheman.

3.2 Erfarenheter från uppföljningskonferensen

Svar på nedanstående frågor framkom vid gruppdiskussioner där varje fråga behandlades av minst två av fem grupper. Grupperna innehöll deltagare från flera kommuner vardera.

- a) *Hur kommuner och skolor upplevt **omfattningen** av systemet. Vilken omfattning skall ett sådant här verktyg ha?*
- Systemet har upplevts som omfattande – kanske överambitiöst. Samtidigt konstaterades att det ju finns möjlighet att välja just de delar som man är särskilt intresserad av eller som av olika skäl är angelägna att bedöma och utveckla.
- b) *Är indikatorsystemet, från kommunalt perspektiv, för **styrande för** verksamheten? Är det i så fall en styrning i läroplanens anda?*
- Sammantaget fann man mycket liten risk för att det skulle styra för mycket – det bör leda till diskussion om kvalitet och det gör det. Om ”viktiga egenskaper” ersätts med ”exempel på egenskaper” och möjlighet införs att tillföra ”egna” egenskaper blir verktyget inte lika styrande.
- Viss risk finns om de kommunala nämnderna väljer ut områden, då kan detta bli styrande. Ett handlingsprogram bör därför göras av förvaltningstjänstemän och politiker tillsammans påpekas av en grupp.
- På nytt framfördes farhågor när det gäller insamling för nationell redovisning. En sådan insamling kan ge en stark (och inte alltid önskad) styrningseffekt. Samtidigt kan ju detta ge möjlighet till referenspunkter.
- c) *Underlättar systemet kommunens **möjlighet att samordna** arbetet med kommunens och skolornas kvalitetsredovisningar?*
- Många angav att samordning underlättas och att det går att koppla många indikatorer till skolplanen. Verktyget kan här vara en hjälp att se helheten. Vidare påpekades att det är bra med ett tydligt material då jämförelser mellan skolor skall göras. Där kan indikatorerna fungera som ett underlag bland andra för att få en bra bild.
- d) *Är systemet till **hjälp vid utvecklingsarbete på kommun- och skolnivå**? Hur kan kommunnivån använda BRUK?*
- Uppfattningen var att verktyget var till hjälp såväl på skolnivå som kommunnivå. Det påpekades att verktyget underlättar för lärare att känna igen sig i sin verksamhet. Kopplingen till läroplanen lyftes fram som mycket positiv. Det angavs även kunna stimulera till samverkan mellan skolor.
- Det går bra att göra koppling till kommunens skolplan och till vissa prioriterade mål. Vid jämförelser mellan skolor bör kollegial utvärdering användas för att bedömningarna skall bli mer tillförlitliga.
- Det poängterades att om en bedömning görs av varje egenskap blir systemet lättare att arbeta med.
- e) ***Hur används systemet bäst** för att göra mesta möjliga nytta? Hur väljer man indikatorområden att arbeta med? Vilka skall involveras i arbetet? Vilket samband till verksamhetsplanering ser ni?*

Samtliga angav, även om det uttrycks med viss variation, att ett samband finns med verksamhetsplaneringen. Använt på bästa sätt bör det användas som underlag för bedömning av måluppfyllelse, kvalitetsredovisning, förslag till åtgärder och nya mål.

Indikatorområden bör väljas utifrån den lokala arbetsplanen och andra lokala måldokument samt utifrån vad som känns aktuellt. En grupp angav att man bör ha med ett urval indikatorer från samtliga huvudområden Förutsättningar, Process och Måluppfyllelse.

Alla bör involveras, dvs. all personal, elever, föräldrar, vaktmästare, kontorspersonal m.fl.

- f) ***Hur säker blir en bedömning? Hur skall man arbeta för att komma fram till en gemensam bedömning för en hel skola? Är det möjligt att ha en gemensam bedömning för en hel skola?***

Själva bedömningen upplevdes inte som det viktiga utan den diskussion om kvalitet som den fick igång. Grupperna ansåg att säkerheten vid bedömningen kommer så småningom, när man tränat att arbeta med verktyget ett tag.

Under förutsättning att man inte arbetar med för många indikatorer i taget skulle man nog komma fram till en gemensam bedömning för en hel skola. Man bör då blanda företrädare för olika arbetslag och verkligen redovisa de ursprungliga olika bedömningarna.

- g) ***Hur bör systemet se ut för att vara så enkelt som möjligt att använda?***
 * *Antal skalsteg? 4 eller 6?*
 * *Först bedömning för varje egenskap, därefter sammanfattande bedömning för hela indikatorn?*
 * *Ett material för F-5 och ett för 6-9?*

Systemet bör ha texter som är så enkla och tydliga att de inte behöver tolkas. Introduktionen av systemet viktig – att sätta in systemet i sitt sammanhang. Det skall ligga nära verksamheten. Systemet bör vara stabilt, stå sig över tiden så att utveckling kan mätas. Någon på varje skola bör utbildas i det.

Systemet ansågs av någon vara för omfattande.

Skalstegen ansågs av en del inte vara så viktiga – diskussionen viktigast.

Andra ansåg att man ville ha fler skalsteg. Om varje egenskap bedöms för sig måste man diskutera olika egenskapers viktighet.

Uppdelat material för grundskolan strider mot ”livslånga lärandet”. Det är då bättre med en pärm att plocka aktuella delar ur.

- h) ***Hur tillgängliga skall skolors bedömningar vara?***

Med undantag av en kommun angav alla att verktyget bör användas för utveckling – inte för kontroll. De flesta var överens om att skolornas bedömningar gjorda med hjälp av indikatorsystemet bör vara öppna och tillgängliga för allmänheten att ta del av. Skolorna skall kunna tåla att visa upp sig och eventuellt ta kritik. Samtidigt uttrycktes stark oro för att det skulle resultera i rankinglistor och detta vill man inte ha.

4. Slutsatser inför det fortsatta arbetet

Sammanfattningsvis har materialet rönt stor uppskattning och det verkar fylla ett behov hos de verksamma inom förskolan och skolan. Den starka kopplingen till styrdokumentet har av många framförts som oerhört viktig och att verktyget tydliggör förskolans och skolans uppdrag.

Reaktionerna från de deltagande skolorna tyder på att verktyget fungerar som ett stöd för den pedagogiska debatten och att det ger impulser till diskussioner om kvalitet och kvalitetsutveckling. Verktyget verkar ha en naturlig roll i den ständigt pågående processen målformulering – genomförande/utveckling – uppföljning/utvärdering/bedömning av måluppfyllelse – kvalitetsredovisning – formulering av nya mål.

När det gäller omfattningen av systemet finns stöd för att verktyget skall ha den bredd som det har nu. Vissa av de som provat systemet har visserligen angett att de inledningsvis tyckte att verktyget verkade mycket omfattande men i stort sett samtliga anger att de, när de väl satt sig in i systemet, fann att det hade väl genomtänkt struktur och att det var lätt att överblicka. Ingen har heller framfört önskemål om att några områden skall tas bort.

En första slutsats som vi kan dra är därför att det är väsentligt att fortsätta det utvecklingsarbete som vi har påbörjat.

Vi har under utprovningsen poängterat för de deltagande kommunerna att det är ett utvecklingsarbete som vi håller på med och att vi inte har betraktat systemet som färdigt utan att vi räknat med att bearbeta materialet efter utprovningsen. Detta har resulterat i att vi fått in många bra synpunkter som nu kommer att tas tillvara i det fortsatta arbetet.

Som tidigare nämnts har de flesta av de kommuner som deltagit i utprovning framfört att de gärna vill delta i det fortsatta utvecklingsarbetet. Även andra kommuner har hört av sig i samma ärende.

5. Det fortsatta arbetet

För närvarande pågår bearbetning av materialet för förskolan, grundskolan samt gymnasieskolan. Utgångspunkten för bearbetningen är dels de generella synpunkter som kommit in och som redovisats ovan dels de synpunkter på enskilda indikatorer som de utprovande enheterna har lämnat. Synpunkter har även inhämtats från SIH och även dessa skall tas med i bearbetningen. En speciell bearbetning av grundskolan görs för att se till att även förskoleklassen kan omfattas av materialet. Vår bedömning nu är att vi kommer att ha två olika material för grundskolan, ett omfattande årskurserna F-5 och ett omfattande 6-9.

Samtidigt pågår utveckling av indikatorer för särskola och vuxenutbildning. En första version utarbetas av externa experter varefter en bearbetning kommer att göras av experter inom Skolverket. Erfarenheterna av utprovningsen tas tillvara även vid detta arbete. För vuxenutbildning finns ett första utkast som nu bearbetas inom Skolverket. En första version för särskolan är klar de närmaste dagarna och kommer därefter att bearbetas av SIH och internt inom Skolverket.

De strukturella förändringar som görs med anledning av de synpunkter som framförts (redovisade i avsnitt 3.1 ovan) framgår av bilagorna 1 och 2. Bilaga

1 visar hur en indikator såg ut i sin ursprungliga form. Bilaga 2 visar hur denna kan komma att se ut i bearbetad form (arbetet med bearbetningen är ännu inte avslutat).

Inom några månader kommer det finnas material omfattande

- förskolan
- grundskolan inkl. förskoleklassen (F-5 samt 6-9)
- gymnasieskolan
- särskolan
- vuxenutbildningen

Vi räknar därför med att i höst ha en fortsatt utprovning där de kommuner som var med vid första utprovningssomgången, förskola, grundskola och gymnasieskola, erbjuds att prova det bearbetade materialet. Utöver dessa kommer ytterligare ett antal kommuner att tas med. Flera nya kommuner har redan nu anmält att de vill vara med och vissa av dem har tagit del av och även använt den första versionen av systemet. Det har även tydligen så att den första versionen av indikatorsystemet har erhållit en viss spridning utanför de officiella kommunerna.

Sammantaget räknar vi med att ca 30 kommuner kommer att medverka vid nästa utprovningssomgång. Vid den första utprovningssomgången arbetade inte alla kommuner ”i skarpt läge”, dvs alla gjorde inte konkreta bedömningar utan många valde att bedöma användbarheten av systemet som sådant. I nästa utprovningssomgång räknar vi med att åtminstone de skolor och kommuner som medverkat i den första utprovningssomgången nu kommer att använda verktyget fullt ut.

Ett verktyg under utveckling

Vi vill poängtera att verktyget ännu inte är klart och att många överväganden återstår att göra. Exempel på sådant som det fortsatta arbetet kommer att inbegripa är följande:

- Fortfarande har vi inte lyckats renodla process och resultat. Det är i vissa fall svårt att tydligt skilja dessa. Exempelvis är elevinflytande under huvudområde Process uppdelat i fyra indikatorer; F1.1 Upplevt inflytande, F1.2 Faktiskt inflytande, F1.3 Formaliserat inflytande, F1.4 Kunskap om inflytande. Troligen bör F1.2 flyttas in under huvudområde Måluppfyllelse. En hel del arbete ytterligare behövs för att klargöra sådana orsak-verkan-samband.
- Det pågår även en del diskussioner när det gäller Förutsättningarna och mycket av diskussionen har där sin grund i frågan om orsak-verkan. Vår ståndpunkt hittills har varit att förutsättningarna egentligen inte är indikatorer för kvalitet men att det utifrån uppföljningar och utvärderingar inte kan uteslutas att de förutsättningar som vi har lyft fram kan påverka såväl process som måluppfyllelse. Om och i vilken utsträckning de påverkar process och måluppfyllelse på en enskild skola/förskola kan endast bedömas av den enskilda skolan/förskolan. Det som påverkar i en riktning på en skola/förskola kan ha motsatt effekt på en annan

skola/förskola. Exempelvis kan hög personalomsättning vara positivt för en skola medan det för en annan skola kan få negativa följder. Vår avsikt är således att varje skola/förskola diskuterar vilka förutsättningar som är av betydelse på just deras skola. Vi förutsätter därvid att de även beaktar annat än det vi lyft fram.

- På vilket sätt nationella bilder skall tas fram med utgångspunkt från fokuserade delar av indikatorsystemet kommer också att utredas ytterligare.

Implementering

Med tanke på att ett omfattande utvecklingsarbete fortfarande kvarstår är en rimlig tidpunkt för att ställa verktyget till allmänt förfogande hösten 2001. Denna implementering kommer då att kunna stödjas genom insatser från Skolverkets fältorganisation

GRUNDSKOLAN

F Arbetsformer och arbetsmiljö

F 4 Elever i behov av särskilt stöd

PROCESS

F 4.5 Uppföljning och utvärdering av särskilda åtgärder

Beskrivning

Indikatorn visar på vilket sätt, i vilken omfattning och med vilka resultat särskilda stödinsatser följs upp och utvärderas.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen

- a) Åtgärder som vidtagits till stöd för elever i behov av särskilt stöd och som beskrivits i skolans arbetsplan och andra planer följs alltid upp, och väl utvecklade rutiner finns för uppföljning.
- b) Åtgärder som vidtagits till stöd för elever med särskilda behov utvärderas.
- c) Utvärderingen omfattar granskning och värdering av preciserat område där tydliga kriterier på önskat resultat finns.
- d) De resultat och de slutsatser som dessa uppföljningar och utvärderingar ger, används alltid och leder till förbättringar i det fortsatta arbetet.

Vägledning vid bedömning

Nivå 1: Dessa egenskaper kännetecknar inte skolan.

Nivå 2: Delar av personalen arbetar aktivt för att skolan så småningom ska ha dessa kännetecken, men det finns många hinder och hittills finns bara ett fåtal av kännetecknen.

Nivå 3: Hos personalen finns en tydlig och uttalad strävan att skolan ska komma att kännetecknas av detta, och flera av egenskaperna finns redan.

Nivå 4: Alla egenskaper är uppfyllda.

GRUNDSKOLAN

F Arbetsformer och arbetsmiljö

F 4 Elever i behov av särskilt stöd

PROCESS

F 4.5 Uppföljning och utvärdering av särskilda åtgärder

Beskrivning

Indikatorn visar på vilket sätt, i vilken omfattning och med vilka resultat särskilda stödinsatser följs upp och utvärderas.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen

Vår bedömning, 1-6¹

1 2 3 4 5 6

a) Det finns väl utarbetade och dokumenterade rutiner för uppföljning och utvärdering av åtgärdsprogrammen.

--	--	--	--	--	--

b) De åtgärder vi vidtar till stöd för elever i behov av särskilt stöd följs alltid upp och utvärderas.

--	--	--	--	--	--

c) Utvärderingen omfattar granskning och värdering av samtliga åtgärder och insatser som tagits upp i åtgärdsprogrammet.

--	--	--	--	--	--

d) Vid planeringen av fortsatta insatser använder vi oss alltid av de resultat och de slutsatser som våra uppföljningar och utvärderingar ger, så att dessa ständigt förbättras.

--	--	--	--	--	--

e) För att bl.a. stärka elevens självförtroende uppmärksammas särskilt alla positiva förändringar. De läggs till grund för fortsatta åtgärder.

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

f)

--	--	--	--	--	--

g)

--	--	--	--	--	--

Vägledande frågor/kommentar

1. Dokumenteras uppföljning och utvärdering så att bra underlag finns för fortsatt planering?
2. Fundera över vad vi skriver om eleverna. Ser vi även de positiva sidorna eller ser vi bara problem?
- 3.

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecknen är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls   **2** = Till någon del   **3** = I flera avseenden   **4** = Till stor del   **5** = Nästan helt   **6** = Helt och hållet

Synpunkter på indikatorområden och indikatorer

Vid utprovningen ombads 'de prövande' att dels lämna övergripande synpunkter på de indikatorområden som prövats, dels att besvara ett antal specifika frågor för varje prövad indikator. Här ville vi veta...

- om indikatorn ansågs relevant och adekvat, dvs. om den fångar det som indikatorerna är avsedda att mäta
- om så inte var fallet; borde indikatorn ändras och på vilket sätt eller borde indikatorn tas bort helt vilket i så fall skulle motiveras
- om instruktionen tydlig och tillräcklig för att man skall kunna bedöma av kvaliteten utifrån vägledningen alt. beräkna indikatorn enligt anvisningen

Som tidigare framgått har förskolor och skolor själva beslutat vilka indikatorer som skulle prövas, något som naturligtvis medförde viss osäkerhet om i vilken mån hela indikatorsystemet skulle genomgå i utprovningen. Vi bedömer att resultatet är tillfredsställande, även om inte riktigt alla indikatorer för alla de tre verksamhetsformerna prövats (eller i vart fall inte kommenterats i dokumentationen).

Synpunkter på förskolans indikatorområden

Synpunkterna från de som utprovade kvantitativa indikatorer inom huvudområde Förutsättningar handlade främst om mättidpunkter och definitionsfrågor och mer sällan om indikatorernas lämplighet eller vikten av att ingå i kvalitetsmättningsinstrumentet. Man ville veta hur man räknade persondagar och hur många timmar en persondag är, vilka som räknas som personal respektive övrig personal etc. Flera förslag till ändringar i definitioner inkom. Här måste instruktionerna uppenbarligen bli tydligare.

Indikatorerna i delområde E Materiella resurser (ute- och inommiljön), uppskattades generellt och ansågs som viktiga och stimulerande för kvalitetstutvecklingen. Flera framhöll dock att knappa resurser sätter restriktioner för en förbättrad kvalitet i detta hänseende.

Indikatorerna inom indikatorområdena F2 Barns personliga och sociala utveckling och F4 Barn i behov av särskilt stöd var de som flest förskolor prövade. "Viktiga och efterlängttade indikatorer" som någon framhöll. Men flera framhöll, samtidigt som man angav att de angivna målen var tydliga, genomtänkta och bra, att de med dagens resurser var svåra att uppfylla. De enskilda ingående indikatorerna kommenterades ofta och flera önskade förtydliganden av begrepp och lämnade egna förslag till ändringar i denna riktning. Indikatorerna som rör det pedagogiska utnyttjandet av lokalerna (F5) angavs vara svåra att tackla då "man har de lokaler man har" och begränsad möjlighet att påverka miljön.

Indikatorerna som behandlar samspel mellan personal och barn (F7) sågs som viktiga och lätta att jobba med. Indikatorerna om arbetsmiljöarbetet – barnens miljö (F11) har många lämnat synpunkter på. Två har angivit att materialet för t.ex. indikator F11.2 Mobbning och annan kränkande behand-

Bilaga 3

ling skulle vinna på att delas upp på frågor/egenskaper avseende barn respektive vuxna. Flera framhöll dock att det är ett mycket bra material.

De indikatorer som behandlar målpuppfyllelse, inom indikatorområde I1 Värdegrundsmål, social och personlig utveckling lockade ett varierat antal förskolor. Någon framhöll att det var svårt att hålla isär vad som är process och vad som är mål. Ingen framförde dock att indikatorerna borde ändras eller tas bort. Indikator I1.4 Självkänsla och självtillit prövades av flest förskolor (sex st), medan de som behandlar initiativförmåga, problemlösningsförmåga, matematisk begreppsbildning samt skapande förmågor endast behandlades av en förskola.

Synpunkter på grundskolans indikatorområden

Till skillnad från förskolan var det inom huvudområde Förutsättningar indikatorerna som behandlar personal och elever (delområdena B och E) som prövades av flest skolor. Här kan man lätt ana en koppling till den högst aktuella diskussionen om lärarresurser och avtal, och i vilken mån det finns tillräcklig och rätt personalresurs för att möta alla elever utifrån deras egna förutsättningar. Särskilt som indikatorområde F4 Elever i behov av stöd är det i särklass mest utprovade, hälften av alla skolor har bedömt dessa indikatorer.

Liksom förskolerepresentanterna var det många som fastnade i begrepps- och definitionsdiskussioner vid prövningen av indikatorerna som behandlar personaltäthet. Indikatorer som berör utbildning och kompetensutveckling vållade huvudbry då flera tyckte att det var svårt att passa in t.ex. förskollärare i måtten för pedagogiskt utbildade i grundskolan och att måtten främst passade på 7-9-skolor. Flera tyckte också att indikatorerna om elevers bakgrund och förkunskaper behöver förtydligas, med klarare definitioner och tydligare förklaringar till varför de har ansetts som viktiga för att förstå kvalitetstutvecklingen lokalt (något som synpunkterna tyder på inte alltid är fallet). De som valt att kommentera indikatorområdena anger dock oftast att det är viktiga indikatorer. Det framförs också att de kan användas som underlag i diskussioner om resursfördelning. Delområde D Kostnader lockade dock få och resulterade i blandade reaktioner; någon säger att det är för komplicerat för enskilda skolor att hantera, en annan att det är ett enkelt avsnitt.

Elevmedverkan (F1) prövades av många och uppskattades av alla. Det samma gäller delområdena F2 Elevers personliga och sociala utveckling, F3 Det pedagogiska arbetet och (som tidigare nämnts) F4 Elever i behov av särskilt stöd. Här framkommer en stor tillfredsställelse över att Skolverket tillhandahåller ett instrument för att stödja enheterna i dessa prioriterade områden. Många har föreslagit (mindre) ändringar i beskrivningar av kvalitets-egenskaperna vilket tyder på ett stort engagemang i dessa frågor.

De indikatorer som behandlar samverkan mellan skolor och verksamhetsformer samt med arbetsliv och samhälle (F9-F10) har relativt få prövats. Någon anger att det är svårt då skolan rent fysiskt är placerad 'för sig'. Indikatorerna inom delområde G Styrning och ledning har inte heller engagerat utprövarna i nämnvärd utsträckning. De kommentarer som givits handlar enbart om önskemål om definitioner och förtydliganden (t.ex. om vad som menas med 'lokal arbetsplan' eller 'pedagogiskt ledarskap').

Bilaga 3

Måluppfyllelseindikatorerna inom I1 och I2, Värdegrundsmål, social och personlig utveckling respektive övergripande kunskapsområden, uppges vara viktiga men svåra områden. Någon efterlyste att ”egenskaperna bättre bör beskriva hur personlig utveckling konkret tar sig uttryck; att få exempel och beskrivningar vore ett bra stöd!” Flera framhöll också att indikatorerna främst vände sig till de äldre barnen, vilket är en brist som borde åtgärdas genom åldersrelaterade indikatorer. Även här har flera förslag till ändringar och/eller kompletteringar av egenskaper inkommit.

Synpunkter på gymnasieskolans indikatorområden

Som tidigare framhållits är det relativt få gymnasieskolor som deltagit i utprovningen, vilket inneburit att flera indikatorer inte prövats alls medan andra endast prövats av någon. I materialet framkommer problem med att på skolnivå bedöma indikatorerna som rör materiella resurser, då förutsättningarna kan skilja väldigt mycket mellan olika program inom en och samma skola. Det är något att ta fasta på i den vidare bearbetningen av BRUK; skrivningar om likvärdighet mellan program inom skolor bör utvecklas.

Liksom för de andra två verksamhetsformerna är indikatorerna som rör elevmedverkan och elevernas personliga och sociala utveckling (F1-F2) bland de populäraste. Särskilt det senare anges som viktigt eller ytterst viktigt. Här har också flera förslag till ändringar och kompletteringar av egenskaperna för indikatorerna kommit in. Indikatorområde F4 Elever i behov av särskilt stöd har dock till skillnad från de tidigare skolformerna endast prövats av ett par skolor vilket onekligen är intressant. Kanske upplevs inte de nationella kraven på att skolan skall tillhandahålla stöd utifrån vars och ens behov som lika starkt och tydligt i gymnasieskolan? Kanske ses det inte som ett prioriterat område i skolplaner och arbetsplaner?

En annan skillnad från övriga skolformer är att indikatorerna inom G Styrning och ledning samt H Kvalitetskontroll/utveckling är relativt sett populärare. En förklaring kan vara att det i gymnasieskolan varit vanligare att rektor involverats i utprovningen? Några slutsatser är svåra att dra då det som sagt ändå är mycket få utprovare.

En skola som prövat indikatorer inom huvudområde måluppfyllelse anger att det är ”bra att värdegrund, social och personlig utveckling behandlas! Visar tillsammans med övriga mål inom I bredden i verksamhetsmålen.” Men samtidigt anger en annan kort och gott att ”det räcker med att ha området Social och personlig utveckling inom Process. Ej på båda.”

Ingen har prövat indikatorer som rör övergripande kunskapsområden eller övriga indikatorer inom delområde I och J. Någon har dock framfört den övergripande synpunkten att det kanske är för stor fokusering på svenska, engelska och matematik?

Övrigt från utprovningen

För varje utprovad ’bedömningsindikator’ ville vi få veta hur man kom fram till nivån på den egna kvaliteten, vilket underlag som användes samt vilka som deltog i bedömningen. Dessa frågor besvarades dock tämligen sparsamt och inte alltid på det sätt vi tänkt oss. I stället för att ange använd metod för

Bilaga 3

sin kvalitetsbedömning erhöll vi ofta svar som att ”man tänkt klokt”, ”utgått från sin erfarenhet” eller ”gått igenom egenskaperna i BRUK-materialet”.

De som deltog i bedömningarna var oftast lärarlag sammansatt av olika yrkeskategorier, ibland rektorer. I några fall involverades barn/elever i utprovningen och på två håll föräldrar via föräldrastyrelsen. När barn/elever involverades så skedde det nästan uteslutande för bedömning av indikatorer som har att göra med elevmedverkan.

Det kan ses som en brist att de lärande inte gavs möjlighet att delta i en större utsträckning och lämna sin syn på t.ex. vad som ses som viktiga förutsättningar för lärande och måluppfyllelse eller arbetet med kvalitetskontroll av den verksamhet man är aktör i. En trolig förklaring är vad som framförts om tidsbrist samt att det använda språket i BRUK-materialet ej är skrivet för barn och ungdomar och därför först måste ’översättas’ innan det kan användas av de lärande.

GRUNDSKOLAN

A

Utbildningsmöjligheter

A 1

Utbud

FÖRUTSÄTTNINGAR

A 1.1

Val av skola

Beskrivning

Indikatorn avser att belysa möjligheterna att välja skola.

Bör beaktas

Indikatorn står inte för sig själv. Kvalitetsbedömningen måste ske i kombination med andra indikatorer.

Vägledning

Finns det möjlighet för elever och föräldrar att välja skola?

1 Ja

0 Nej

Vägledande frågor/kommentar

Intressant är även att se hur stor andel av eleverna som aktivt valt skolan.

Indikatorutfallet skall också ses i relation till i vilken mån kommunen aktivt informerar om rätten att välja skola.

Vår **bedömning** för perioden är följande:

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

a)

b)

d)

GRUNDSKOLAN

A   Utbildningsmöjligheter

FÖRUTSÄTTNINGAR

A 1   Utbud

**A 1.2 Tillgång till kommunal musik-/
kulturskola**

Beskrivning

Indikatorn avser att belysa om utbudet av platser i kommunal musik-/kulturskola svarar mot efterfrågan.

Bör beaktas

Indikatorn står inte för sig själv. Den har samband med om kommunen har egen gymnasieskola med det estetiska programmet eller om elever som söker till sådant program måste konkurrera med elever från andra kommuner som ev. kan ha större överensstämmelse mellan efterfrågan och tillgång.

Vägledning

Täljare =   Antal elever som efterfrågat och erbjudits plats på kommunal musik-/kulturskola

Nämnare =   Totalt antal elever som efterfrågat plats på musik-/kulturskola

Indikatorn beräknas som antalet elever som erbjudits plats på kommunal musik-/kulturskola dividerat med totalt antal elever som efterfrågat plats.

Vägledande frågor/kommentar

Uppgifter om den kommunala kulturskolan samlas inte in inom ramen för det nationella uppföljningssystemet.

Vårt **resultat** för perioden är följande:

Eventuella åtgärder

I anledning av resultatet beslutar vi att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

Beskrivning

Indikatorn avser att belysa bredden i urvalet av ämnen inom elevens val.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

a) Eleverna kan välja mellan flertalet ämnen med nationell kursplan.

--	--	--	--	--	--

b) Skolan försöker att tillgodose elevernas val även i de fall då endast ett litet antal elever valt aktuellt ämne.

--	--	--	--	--	--

c) En stor andel av eleverna får det alternativ de valt i första hand.

--	--	--	--	--	--

d) Eleverna har möjlighet att påverka inriktningen inom valt ämne.

--	--	--	--	--	--

e) Eleverna har möjlighet att ge förslag på alternativ inom elevens val.

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

f)

--	--	--	--	--	--

g)

--	--	--	--	--	--

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecknen är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

a)

b)

c)

¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn visar på vilket sätt och i vilken utsträckning skolans elever och personal har nytta och glädje av skolans utomhusmiljö.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

a) Skolan har ett lugnt och vackert läge.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) De möjligheter som finns för skolan att utnyttja den närmaste omgivningen har tagits till vara.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Skolans café har uteservering under den årstid och vid den väderlek som medger sådan. (I aktuella fall.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Både elever och personal upplever att skolans utemiljö är välskött och inbjuder till vistelse utomhus. Lekredskap, bänkar och planteringar bidrar till att göra miljön attraktiv.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Parkeringar för cykel, motorcyklar och bilar finns i nära anslutning till skolan, och de är dimensionerade efter behov.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) All rökning sker utomför skolans område.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g) Trafikbuller och avgaser stör inte skolans elever och personal.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
h) Skolgården är dimensionerad efter antalet elever vid skolan.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

i)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
j)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecken är att vi befinner oss på följande nivå:

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

- a)
e)
f)

¹¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn anger i vilken omfattning eleverna har tillgång till fritidsaktiviteter av varierande slag utifrån ålder och intressen.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

a) Skolans omgivning är utformad så att den stimulerar till olika typer av fritidsaktiviteter.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Det finns ett intresse hos personalen att ta till vara elevernas behov och förslag.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Den utrustning som finns är anskaffad utifrån de skiftande behov och intressen som finns i hela elevgruppen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Skolan tar till vara föreningslivet i närmiljön som ett stöd för verksamheten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Skolan har en plan för att utveckla fritidsaktiviteterna. Elever och föräldrar deltar aktivt i detta arbete.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

f)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
g)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vägledande frågor/kommentar

Elever och personal, dvs. de som använder utemiljön, bedömer i vilken utsträckning de angivna egenskaperna finns.

Indikatorn borde kanske kopplas ihop med motsvarande indikator inom kategorin Processer och området Arbetsformer och arbetsmiljö.

Sådant som har att göra med skolans geografiska placering, t ex tillgänglighet, bussförbindelser, cykel-, mc- och bilparkering osv borde kanske också knytas till denna indikator.

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecknen är att vi befinner oss på följande nivå:

☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

-
-
-

¹¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn visar i vilken grad eleverna tränas att kommunicera och samarbeta med varandra inom skolan, i vilken omfattning man använder sig av sådana arbetsformer och vilka resultat man anser sig nå med dem. Vidare visas hur man hanterar konflikter inom skolan och i vilken utsträckning konflikter och konfliktlösning bidrar till elevernas personliga och sociala utveckling.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6 ¹**

1 2 3 4 5 6

- a) Både elever och personal är överens om att de har en trygg och säker arbetsplats med en vänlig grundstämning. Besökare säger sig ha samma intryck.
- b) Det känns naturligt att se och hälsa på dem man möter i trappor, korridorer, café, bibliotek osv. Det är naturligt att vuxna och elever är artiga mot varandra och visar hänsyn.
- c) Elever och personal pratar naturligt med varandra och betraktar i allmänhet varandra som medarbetare med gemensamma mål. Både elever och personal anser sig ha utbyte av dessa naturliga kontakter.
- d) Det finns gott om naturliga mötesplatser för dem som har skolan som sin arbetsplats. Skolans som helhet är en lugn och trivsamt miljö, där man gärna träffas och samtalar med varandra.
- e) Undervisningens arbetsformer är varierade och man arbetar både enskilt och i grupp. Samarbete ses också som en färdighetsträning i sig. Vid uppföljningar och utvärderingar är frågor om hur samarbetet fungerat och hur det ytterligare kan utvecklas vanliga.
- f) Lärare arbetar ofta tillsammans, till exempel i arbetslag, kring ämnesövergripande teman och i ämnesgrupper. Sådant samarbete är väl synligt för eleverna, och lärarna är väl medvetna om sin roll som förebild.
- g) Eleverna upplever att all personal på skolan är medveten om de gemensamma målen för arbetet, och att var och en ser sig själv som en del av helheten.
- h) Konflikter betraktas som naturliga inslag i vardagen, och det är allmänt ATT man kan och får ha olika uppfattningar i en fråga. Alla kan ta emot kritik och skilja på sak och person.
- i) Flera av ovanstående kännetecken förebygger konflikter som uppstår på grund av missförstånd och dålig kommunikation, men när konflikter ändå uppstår, hanteras de så tidigt som möjligt och med en väl genomtänkt strategi. Både personal och elever har kunskap om konflikter och konfliktlösning.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

j)

--	--	--	--	--	--

k)

--	--	--	--	--	--

¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

Vägledande frågor/kommentar

Lämpligen kan såväl personal som elever delta i bedömningen av de angivna egenskaperna. Även tillfälliga besökare på skolan eller externa bedömare bör kunna avgöra om dessa egenskaper finns.

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecken är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

¹¹ *Vår bedömning*

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls   **2** = Till någon del   **3** = I flera avseenden   **4** = Till stor del   **5** = Nästan helt   **6** = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn visar på vilket sätt, i vilken omfattning och med vilka resultat skolan bidrar till att utveckla elevernas förståelse och respekt för sociala, etniska och kulturella olikheter.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

- a) Elever och personal möter dagligen på sin egen arbetsplats människor med olika slags social, etnisk och kulturell bakgrund. Man känner varandra, arbetar tillsammans och umgås naturligt med varandra.
- b) Det finns en medveten strävan att motverka sådant som segregation och främlingskap redan i organiserandet av skolans verksamhet. Sociala, etniska och kulturella olikheter uppfattas snarare som styrka och möjlighet än som hinder, och det finns en uttalad ambition att utnyttja och dra fördel av olikheten.
- c) Skolan uppmuntrar och satsar på kontakter och utbyte med andra länder. Intresset för olika internationella projekt, t.ex. EU-projekt, är stort. Skolan tar vara på de tillfällen som yppar sig till besök från andra länder och andra kulturer. Lärare och ledning försöker aktivt öppna skolan för intryck utifrån och ge kunskap om människor i andra länder och kulturer.
- d) Skolan satsar på att göra alla elever väl förtrogna med det egna kulturarvet och med de grundläggande värden som läroplanen beskriver.
- e) Lärare och personal samtalar med eleverna om sådana begrepp som fascism och rasism och för att öka eleverna insikter om dessa företeelser. Tendenser till främlingsfientlighet bemöts på tidigast möjliga stadium. Man försöker att ta reda på orsakerna till dessa företeelser och väljer åtgärder med utgångspunkt i den kunskapen.
- f) Från skolans sida visar man tydligt att man *aldrig* är beredd att acceptera vare sig intolerans eller främlingshat. Lärarnas och personalens *personliga* ställningstagande mot sådant framgår mycket tydligt.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

g)

--	--	--	--	--	--

h)

--	--	--	--	--	--

Vägledande frågor/kommentar

Lämpligen kan såväl personal som elever delta i bedömningen av de angivna egenskaperna. Även tillfälliga besökare på skolan bör kunna se och bedöma om dessa egenskaper finns.

¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

GRUNDSKOLAN

F Arbetsformer och arbetsmiljö
F 2 Elevers personliga o sociala utveckling
F 2.2 Respekt för sociala, etniska och kulturella skillnader

PROCESS

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecken är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

---

¹¹ *Vår bedömning*

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls   **2** = Till någon del   **3** = I flera avseenden   **4** = Till stor del   **5** = Nästan helt   **6** = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn visar

- på vilket sätt och i vilken omfattning ledning, lärare och annan personal tydliggör den värdegrund som verksamheten utgår från,
- på vilket sätt och i vilken omfattning man i skolan omsätter de grundläggande demokratiska värderingarna i praktisk handling,
- hur eleverna uppfattar de demokratiska värderingarna och på vilket sätt deras handlingar färgas av dessa.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

- a) Skolledningen visar i ord och handling att all verksamhet omfattas av de grundläggande demokratiska värderingarna.
- b) All personal är väl införstådd med läroplanens grundläggande värderingar.
- c) Eleverna vet vilka de grundläggande värderingarna är, och de uppfattar dem som självklara.
- d) Undervisningen avspeglar demokratiska arbetsformer motsvarande sådana eleverna kommer att möta i ett aktivt samhällsliv.
- e) De vuxna som arbetar i skolan tar avstånd från ojämlig behandling av människor i skolan, i samhället och i världen.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

f)

--	--	--	--	--	--

g)

--	--	--	--	--	--

Vägledande frågor/kommentar

Lämpligen kan såväl personal som elever delta i bedömningen av de angivna egenskaperna.

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecknen är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

¹¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

GRUNDSKOLAN**I****Verksamhetsmål****I 1****Värdegrundsmål, social och personlig utveckling****I 1.1****Grundläggande demokratiska värderingar****MÅLUPPFYLLELSE****Beskrivning**

Indikatorn visar i vilken grad eleverna tagit till sig genomsyras av en demokratisk grundsyn präglad av alla människors lika värde, som kommer till uttryck genom att vuxna och elever aktivt gör motstånd mot odemokratiska yttringar.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

a) Läroplanens värdegrund är ett levande dokument som fungerar som riktlinje för allt pedagogiskt arbete.

--	--	--	--	--	--

b) Eleverna har tillägnat sig begreppet demokrati; både i teori och praktik oavsett ålder.

--	--	--	--	--	--

c) Skolan är en demokratisk gemenskap, där eleverna tydligt upplever kopplingen mellan skolan och samhället den är en del av.

--	--	--	--	--	--

d) Den demokratiska gemenskapen skapar trygghet, och eleverna kan tydligt ge uttryck för de fördelar detta för med sig.

--	--	--	--	--	--

e) Eleverna är säkra på att de vuxna som arbetar i skolan tar avstånd från ojämlig behandling av människor i skolan, i samhället och i världen.

--	--	--	--	--	--

f) Elevernas etiska ställningstagande grundas på kunskaper om demokrati och personliga erfarenheter.

--	--	--	--	--	--

g) Undervisningen avspeglar demokratiska arbetsformer motsvarande sådana eleverna kommer möta i ett aktivt samhällsliv.

--	--	--	--	--	--

h) Det råder ett gott klimat i skolan som helhet och mobbning, diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer inte. Eleverna känner sig respekterade av andra elever och lärare.

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

i)

--	--	--	--	--	--

j)

--	--	--	--	--	--

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecken är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

a)

b)

c)

¹¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn visar i vilken grad eleverna är förtrogna med grundläggande former för hur människor möts och hur man kommer fram till gemensamma ståndpunkter utifrån ett respektfullt bemötande av varandra.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

a) Eleverna förstår värdet av att kommunikation innebär att ge och ta, och inte minst att lyssna på andra.

--	--	--	--	--	--

b) Alla elever har en känsla för värdet i att samarbeta.

--	--	--	--	--	--

c) När konfliktsituationer uppstår, får eleverna hjälp att reda ut dessa, och ser också att man ibland måste kompromissa för att uppnå samförstånd.

--	--	--	--	--	--

d) Eleverna förstår att regionala eller globala konflikter har sitt ursprung i vardagsskiljaktigheter som människor ej har kunnat lösa.

--	--	--	--	--	--

e) De gemensamma ställningstaganden som eleverna gör utifrån egna behov i den egna skolsituationen, lägger en grund för ett demokratiskt förhållningssätt i framtiden.

--	--	--	--	--	--

f) Eleverna är medvetna om det egna handlandets konsekvenser för att uppnå demokratisk gemenskap.

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

g)

--	--	--	--	--	--

h)

--	--	--	--	--	--

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecken är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

a)

b)

c)

¹¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

Beskrivning

Indikatorn visar i vilken grad man i skolan lever i en social gemenskap utan fördomar mot människor av annat socialt, etniskt eller kulturellt ursprung.

Viktiga egenskaper att beakta vid bedömningen**Vår bedömning, 1-6¹**

1 2 3 4 5 6

a) Eleverna delar inte upp varandra i "vi och de".

--	--	--	--	--	--

b) Skolan fungerar som "fristad" för alla elever, och alla elever erbjuds samma möjligheter oavsett ursprung.

--	--	--	--	--	--

c) Eleverna lever sig in och förstår andra människors situation. De har perspektiv på att olika livsmönster kan påverka positivt och även tydliggöra att olika drivkrafter styr olika människor.

--	--	--	--	--	--

d) Tendenser till trakasserier uppmärksammas av eleverna och de kan, med eller utan hjälp, själva reda ut sådana konflikter och förstå sin delaktighet.

--	--	--	--	--	--

e) Skolan präglas av en atmosfär att olikhet kan vara berikande.

--	--	--	--	--	--

f) Eleverna har en tillåtande attityd som leder till att förtryck utifrån etniska eller social tillhörighet är föremål för ett ständigt ifrågasättande.

--	--	--	--	--	--

g) Eleverna accepterar andra elevers olikheter och respekterar deras egenvärde och integritet.

--	--	--	--	--	--

På vår skola/i vårt arbetslag anser vi att även följande egenskap/-er är ett tecken på god kvalitet i detta avseende:

h)

--	--	--	--	--	--

i)

--	--	--	--	--	--

Vägledande frågor/kommentar

Begreppet respekt utgår ifrån att man behandlar andra som man själv vill bli behandlad. Idag används uttrycket ibland bland ungdomar på annat sätt - att *inge* respekt utifrån från att verka farlig och skrämmande, så att man får sin vilja igenom och blir behandlad därefter.

Vår **sammanfattande bedömning** av ovanstående egenskaper och kännetecken är att vi befinner oss på följande nivå:

--	--	--	--	--	--

Eventuella åtgärder

Bedömningen leder till att vi beslutar att vidta följande åtgärd/er:

a)

b)

¹ Vår bedömning

Här anges i skala 1-6 i vilken utsträckning vår skola kännetecknas av de olika angivna egenskaperna.

1 = Inte alls 2 = Till någon del 3 = I flera avseenden 4 = Till stor del 5 = Nästan helt 6 = Helt och hållet

GRUNDSKOLAN

J

Utbildningsmål

J 1

Genomströmning i grundskolan

MÅLUPPFYLLELSE

J 1.1

Förlängd grundskola

Beskrivning

Indikatorn avser att belysa måluppfyllelsen i grundskolan genom att mäta i vilken utsträckning elever i grundskolan går om en årskurs.

Bör beaktas

-

Vägledning

Täljare = Antalet elever som under läsåret beviljats gå om en årskurs.

Nämnare = Totalt antal elever i skolan den 15 oktober samma läsår.

Indikatorn beräknas som antalet elever som beviljats gå om en årskurs dividerat med totalt antal elever i skolan.

Vårt **resultat** för perioden är följande:

Eventuella åtgärder

I anledning av resultatet beslutar vi att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

GRUNDSKOLAN

J

Utbildningsmål

J 1

Genomströmning i grundskolan

MÅLUPPFYLLELSE

J 1.2

Behörighet till gymnasieskolan

Beskrivning

Indikatorn avser att belysa måluppfyllelsen i grundskolan genom att mäta i vilken utsträckning elever i år 9 uppfyllt kraven för behörighet att söka nationella program i gymnasieskolan, dvs. haft minst godkända betyg i svenska alternativt svenska som andraspråk, engelska och matematik.

Bör beaktas

-

Vägledning

Täljare = Antalet elever som lämnat år 9 med minst betyget Godkänd i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Nämnare = Totalt antal elever i år 9 den 15 oktober samma läsår.

Indikatorn beräknas som antalet elever med minst godkända betyg i svenska, engelska och matematik dividerat med totalt antal elever i skolan.

Vårt **resultat** för perioden är följande:

Eventuella åtgärder

I anledning av resultatet beslutar vi att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)

GRUNDSKOLAN

J

Utbildningsmål

J 1

Genomströmning i grundskolan

MÅLUPPFYLLELSE

J 1.3

Inskrivning på IV

Beskrivning

Indikatorn avser att belysa måluppfyllelsen i grundskolan genom att mäta i vilken utsträckning elever som lämnat grundskolan övergått till ett individuellt program i gymnasieskolan.

Bör beaktas

Information om en elev som gått i grundskolan börjar i gymnasieskolan och i så fall på vilket program bör kunna erhållas via de överlämningskonferenser som ofta hålls mellan grund- och gymnasieskolor liksom från de kommunala intagningskanslierna.

Vägledning

Täljare = Antalet elever som lämnat år 9 ett visst år som efterföljande termin börjat/skrivits in på ett individuellt program i gymnasieskolan.

Nämnare = Totalt antal elever som lämnat år 9.

Indikatorn beräknas som antalet elever som efter år 9 börjar på individuellt program i gymnasieskolan dividerat med det totala antal elever som avgick från år 9.

Vårt **resultat** för perioden är följande:

Eventuella åtgärder

I anledning av resultatet beslutar vi att vidta följande åtgärd/er:

- a)
- b)
- c)